

Fundacje rodzinne. Komentarz | Linia orzecznicza

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Oddajemy do rąk Czytelników komentarz do ustawy o fundacjach rodzinnych. Po latach nieobecności w naszym prawie fundacji realizujących interes prywatny wracają one w nowej i niecodziennej postaci jako narzędzia zarządu majątkiem rodzinnym i nie tylko. Pomysł ten spotkał się z przychylnością środowisk biznesowych i sprzeciwem organizacji pozarządowych, obawiających się, że uczestnicy obrotu prawnego będą mylić fundacje służące realizacji celów idealnych z tymi służącymi wyłącznie celom gospodarczym. Czy tak będzie w istocie – pokaże czas.

Ustawodawca dał nam bardzo elastyczne narzędzie do zarządzania majątkami. Fundacje rodzinne mogą służyć, podobnie jak dawne fideikomisy, jako narzędzia akumulacji i transmisji majątków przez kolejne pokolenia. Pozwalają na utrzymanie w jednym ręku przedsiębiorstw i gospodarstw, które w innym przypadku mogłyby ulec rozdrobnieniu lub zmienić, wbrew woli założycieli, strukturę właścicielską. Fundacje rodzinne będą też odpowiedzią na wyzwania, jakie przed prawodawcą stawiają zmiany społeczne i polityczne. Ułatwią one prowadzenie wspólnych gospodarstw domowych osobom niespokrewnionym, a politykom chcącym uniknąć konfliktu interesu lub ujawniania majątku pozwolą na stworzenie osoby prawnej zarządzającej nim w czasie pełnienia funkcji publicznej.

Elastyczność nie oznacza łatwości stosowania. Potężne narzędzie, jakim jest fundacja rodzinna, będzie wymagało zaawansowanej inżynierii prawnej, a przepisy, które regulują tę nową osobę prawną, będą musiały dopiero obrósnąć orzecznictwem i doktryną.

Zdając sobie sprawę z czekających nas wszystkich trudności, podjęliśmy się zadania opracowania komentarza do ustawy mającego w założeniu ułatwić założycielom fundacji, notariuszom, profesjonalnym pełnomocnikom, referendarzom i sędziom stosowanie nowych przepisów. Mamy nadzieję, że nasz komentarz przyczyni się do rozwoju fundacji rodzinnych, a zawarte w nim poglądy znajdą aprobatę praktyki.

Komentarz powstał nakładem sił Autorów, zatrudnionych w Uniwersytecie Opolskim albo z nim związanych. Zagadnienie fundacji rodzinnych jest interdyscyplinarne w obszarze prawa. To nie tylko problematyka osoby prawnej, jej organizacji, funkcjonowania, likwidacji. To również problematyka prawa spadkowego, prawa rodzinnego, prawa o niewypłacalności, prawa podatkowego, postępowania rejestrowego. W istocie rzeczy kształt przepisów podatkowych obok elastyczności konstrukcji prawnej fundacji rodzinnej będzie decydował o popularności tej konstrukcji prawnej w przyszłości.

Co ważne, w pierwszych miesiącach obowiązywania ustawy zostało złożonych kilkaset wniosków o rejestrację fundacji rodzinnej. Z pewnością można to odczytywać jako sukces legislacyjny. Przerwało to złą passę ustawodawcy po małej popularności konstrukcji prostej spółki akcyjnej czy kompletnym braku zainteresowania praktyki w tworzeniu kwalifikowalnego stosunku holdingowego. Fundacja rodzinna to instrument do bezpośredniego prowadzenia działalności gospodarczej, choć w przedmiotowo ograniczonym zakresie, lub – popularne obecnie słowo – „hub” akcji lub udziałów w spółkach handlowych. Jest zatem instytucją pozostającą w zakresie zainteresowania nauki prawa handlowego.

Autorzy

[Przejdź do księgarni →](#)